

Görelili Ömer Bey'in anlattığına göre;

Gençlik yıllarımda bir gün Trabzon'a gitme hazırlığı yaparken, babam bir zarfın içine 20 lira koyarak,

-Haçkalı Hoca'yı bul ve bunu ona ver. Dedi.

O tarihlerde 20 lira iyi para, kıymetli. Bende paraya düşkünüm ve şunun yarısını alsam, kendim harcasam ne çıkar, babamın ne kadar gönderdiğini Hoca nereden bilecek diye düşünerek 10 lirasını alıp cebime koydum.

Trabzon'a vardığımda Hoca'yı bulup babamın selamıyla birlikte zarfı kendisine uzattım.

-Babana da selam olsun diyerek zarfı alıp açtı. Bunun 20 lira olması lazımdı evladım bunun yarısını da sen kemirdin! Dedi.

Babamın bir silahı

Fazilet Yılmaz'ın anlattığına göre;

Babamın bir silahı vardı. Bir gün ilçede jandarma ile karşılaşarak silahı yakalatma tehlikesi geçirmiş. Kaçıp köye dönerken yolda Haçkalı Hoca ile karşılaşmış. Hoca ona;

-Jandarmadan kurtuldun değil mi? Diye sormuş.

Tekke ve zaviyelerin

Tekke ve zaviyelerin kapatıldığı tarihlerde Haçkalı Hoca'da takibe alınmış. İşte o günlerde Haçka'ya baskın yapan Jandarma Komutanına, Haçkalı Hoca:

-Kumandan Efendi, sen bizi bırak da kendine bak! Sana acı bir haber geliyor, fakat telaş etme fazla ziyan yoktur. Bizim Allah demekten başka bir zararımız yoktur!

Derken at sırtında bir asker gelmiş, komutana bir telgraf getirmiş. Telgrafta, Komutanın babasının bir kaza geçirdiği ve kolunun kırıldığı haber verilmiş. Bunun üzerine komutan ve askerleri atlarına binip dönüp gitmişler.

Sevim Eyüpoğlu'nun anlattığına göre;

Bir gün bir kadın geldi, üzüntü ve telaş içinde:

-Çocuğum çok hasta! Bize gitsek de onu bir okusan Hoca Baba! Diye yalvar yakar yırtınınca, Hoca Baba;

-Hiç bir şey yapılamaz kızım, onun işi bitti! Dedi. Kadın ağlayarak gitti.

Biraz sonra öğrendik ki çocuk o anda ruhunu teslim etmiş.

1949 yılında doğum yapacağım için Trabzon' gitmiştik. Yılbaşı gecesi kızı Haskız Anne'nin evindeydi. Rahatsızdı. Biz de Hoca'yı görmek için oraya gittik. Torunu Hafız (Sabahat) Hanım;

-Dede! dedi. Sevim ablanın nesi olacak?

Hoca:

-Cengiz! Diye bağırınca, kızlar koşarak:

-Oğlan olacak, ismini de Dede verdi. Dediler.

Ben de oğlumun adını Cengiz koydum.

Haçkalı Hoca'nın ikinci eşi Zehra Hanım'ın yeğeni Ali Şenel'in anlattığına göre;

Kız kardeşlerim Sevim ve Taliye gibi ben de Hoca'nın evinde büyüdüm.

Trabzon lisesi'nde okuduğum dönemlerde;

-Oğlum Ali, niye avara (boş) geziyorsun? Giresun' da nişanlın seni bekliyor. Diye takılırdı.

O günlerde bu takımlara şaka gözüyle bakıyordum.

Askerlikte yedek subay olarak Giresun'a düşünce, orada askerlik yaparken Giresun' lu eşimle tanıştık ve orada evlendik.

Bir tarihte Maçka'nın kuraklıktan kavrulduğu günlerde Haçkalı Hoca'ya;

-Ortalık çok kurudu Hocam. Bir dua etseniz de yağmur yağsa... diye niyaz etmişler.

Haçkalı Hoca bunun üzerine oradaki bir dükkana girerek külekteki tereyağına elini sürerek:

-Yağ yağ!... Halis yağ, yiyin yağ! Yağdır, yağdır!... der demez, az sonra, çatır çatır şimşek çakmaya, gök gürlemeye ve hemen ardından şarıl şarıl yağmaya başlamış.

Sonra, bu sefer de çok yoğun yağmur yağınca Haçkalı Hoca ortalığa bir miktar kuru ceviz ve fındık saçarak:

-Yağmadur, yağmadur! Alan alsın! Yağmadur! Demiş ve bir müddet sonra yağmur dinmiş.

Torunu Hafız (Sabahat) Kolot'un anlattığına göre;

Ölmeden (1949 yılında) bir hafta önce;

-Evlatlarım gideceğim ve beni artık bulamayacaksınız... dediğinde, ona;

-Seni Akçaabat'a gitsen orada buluruz, başka yere gitsen yine buluruz.... dediklerinde,

-Uçacağım.. göklere uçacağım...beni artık bulamazsınız...diye cevap vermiş.

Haçkalı Hoca'nın torunlarından Süleyman Kazancı'nın anlattığına göre;

Bir çok insan kendisine evlenmeden veya bir işe girişmeden evvel o olayın hayırlı olup olmadığı şeklinde sorular sorarmış ve kendisi bir müddet düşündükten sonra cevabını verirmiş.

Trabzon Lisesi Beden Öğretmenlerinden birisi Haçkalı Hoca'ya gelerek evleneceğini ve bu evlilikte hayır olup olmadığını sormuş. Haçkalı Hoca ona;

-Evliliğin hayırlıdır fakat zürriyet göremiyorum... demiş.

Gerçekten de öğretmenin evliliğinden hiç çocuğu olmamış.

İstanbul Üsküdar'da oturan Maçkalı Abdullah Kurşunoğlu'nun anlattığına göre;

Tarlada bir gün bel bellerken Haçkalı Hoca'nın müridlerinden iki arkadaşım yanıma geldiler. Haçkalı Hoca'nın yanına gideceğiz dediler ve üç saatlik yolu yürüyerek birlikte gittik. Haçkalı Hoca'nın misafir olduğu evin çocuğu ile biz daha yoldayken Hoca bize haber salmış:

-Gidin onlara söyleyin, şu yeni gelen benim yanıma gelmesin...

Onun üzerine arkadaşlara ;

-Siz onun müridisiniz, siz girin. Beni istemediği için ben burada durayım... diyerek taşın üzerine oturdum.

Arkadaşları içeri girince Hoca'ya yalvarıp onu da içeri almasını istemişler.

İçeri girince eline kapanıp af diledim. Dedi ki:

-Sen domuz gibi adamsın!... Nasıl oluyor da kız evladını dövüyorsun? Anaya babaya en yakın kız evladıdır... dedi.

Gözleri kapalıyken bunları söyledi. Hakikaten ben kızımı dövüyordum.

Ondan sonra eline ayağına kapanıp tövbe ettim.

Haçkalı Hoca'yı yakından tanıyan komşusu Hacer Gür hanım Hoca ile alakalı bir hatırasını şöyle anlatıyor:

Haçkalı Hoca'nın babamla dostlukları vardı o yüzden Sotka'daki evimize sık sık gelirdi. Bir gün geldiğinde babam evde yoktu o anda. Misafire karşı isteksiz olduğum bir gündü. Kendisine kahve yapıp ikram ederken içimden:

-Yine niye geldi acaba... diye düşünürken benden toz biber istedi ve kahvenin içine biber attı öyle içti. Biberin birazını da yüzüne sürerek:

-Yan yüzüm yan. Yan yüzüm yan. İstenmediğin eve niye gidersin be adam... diyerek içimden geçenleri anlamıştı.

KAPI.1

Haçkalı Hoca'nın torunlarından Süleyman Kazancı'nın anlattığına göre;

-Dedem bize geldiği zaman, kapıyı çalar seslenir; biz sürgülü kilitli kapıyı açmak için gittiğimizde,

bir bakardık ki biz daha kapıyı açmadan o içerde olurdu.

KAPI.2

Vakfıkebir’de Kuleyin’in anlattığına göre Haçkalı Hoca kendisine misafir gelmiş. Alttan kapıyı çalmış. Üstte Kuleyin

onu görünce aşağı geliyorum kapıyı açacağım demiş. Aşağı indiğinde; Haçkalı Hoca’ yı içerde görmüş. Haçkalı Hoca ona;

-Niye zahmet ettin de aşağı indin, ben geliyordum. demiş.

TESTİ

İhsan Şenocak’ın anlattığına göre

1930 yılında Trabzon Pazarkapı mahallesinde ikinci namazında Haçkalı Hoca önde cemaat arkada camiye girerler. Haçkalı Hoca ön saflara doğru ilerlerken kıyam halindeki birisinin kulağına eğilerek,

—Testin yerindedir oğlum, endişe etme. Meraklanma da namazını doğru kıl... Diye fısıldadı. Namazdan sonra, adamın yanına gidip sorduğumuzda adamın Sinoplu olduğunu ve denizde bir motoru olduğunu söyleyerek şöyle devam etmiş:

—Bir dostum bana güzel bir testi hediye etti. Onu kamarada bir rafa koymuştum. Namaza gelirken denizde müthiş bir fırtına başladı. Namazda, fırtınanın gemiyi sallamasından düşürüp kırmamasından endişe ediyor ve hep o meseleyi düşünüyordum.

Haçkalı Hoca’nın ikinci eşi Zehra Hanım’ın yeğeni Sevim Eyüpoğlu’nun anlattığına göre; Çocukluğumuz ve gençliğimiz Hoca’nın evinde geçti. O zamanlar iki katlı bir evde oturuyorduk. Hoca alt katta otururdu. Ben üst kattaki odamda otururken okul için para lazım oldu. Yanımdaki hizmetçi kıza Hoca’ya gidip benim için para iste dedim. Hoca biraz celalli olduğu için ben isteyemez ve çekinirdim. Hizmetçi Hoca’dan para isteyince, Hoca;

—Eyvah! Kızcağz kırk yılda bir para istedi, bugün de bende para yok! Demiş.

Ben oldukça kızdım ve

—Herkes para veriyor, bana gelince yok diyor! Dedim ve hizmetçiyi tekrar Hoca’ya yolladım.

Hoca bana bir kese kâğıdının içinde bir parça peynir şekeri gönderdi. Sebebi neydi bilemiyorum ama Hoca’nın cebinden peynir şekeri hiç eksik olmazdı.

Hizmetçi;

—Sana şeker gönderdi deyince! Sinirlenerek, kese kâğıdını duvara fırlattım ama fırlatmamla birlikte gözlerim fal taşı gibi açıldı. Çünkü paketin içinden şangır şungur para saçıldı. Bir sürü ıslak ve yağlı para. Zannedersenem iki yüz tane para ama o tarihler için çok kıymetli bir para.

Derleyen Harun YILDIZ